

**ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ κ. ΖΑΧΑΡΙΑ ΔΟΞΑΣΤΑΚΗ ΣΤΗΝ ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ
ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ MED ΜΕ ΤΙΤΛΟ
«Βελτίωση της Ενεργειακής Απόδοσης στον Κύκλο του Νερού μέσω χρήσης καινοτόμων Πρακτικών
στην Διαχείριση των Όμβριων Υδάτων σε Έξυπνες Μεσογειακές Πόλεις»
και ακρωνύμιο E2STORMED**

Εισαγωγή

Ο Δήμος Χερσονήσου είναι Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης και βρίσκεται στο κέντρο της βόρειας ακτογραμμής της Κρήτης. Σύμφωνα με το Νόμο 3852 / 2010 αποτελείται πλέον από τους πρώην Δήμους Χερσονήσου, Γουβών, Μαλίων και Επισκοπής. Ανήκει στην Περιφέρεια Κρήτης και συγκεκριμένα στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου.

Συμμετέχοντα Μέλη του Δήμου Χερσονήσου στο Πρόγραμμα E²STORMED

Τα μέλη του Δήμου Χερσονήσου που συμμετέχουν στην ομάδα εργασίας του προγράμματος **E²STORMED** είναι αιρετοί και υπηρεσιακοί παράγοντες ως εξής:

1. Δήμαρχος Χερσονήσου, Ζαχαρίας Δοξαστάκης
2. Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος, Σπυρίδων Κατσαμποξάκης
3. Πρόεδρος ΔΕΥΑΧ, Κωσταντίνος Φιλιππάκης
4. Μαρία Συμεωνίδου - Γεωπόνος & Εμμανουήλ Μιχελεκάκης – Οικονομολόγος-Πολιτικός Επιστήμονας, Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης & Εσωτερικού Ελέγχου και μέλη Ομάδας Εργασίας για το «Σύμφωνο των Δημάρχων»
5. Ιωάννης Βρεττουδάκης, ΔΕΥΑΧ, Μηχανολόγος Μηχανικός

Περιγραφή Πόλης / Περιοχής

Ο πληθυσμός του Δήμου Χερσονήσου ανέρχεται σε 27.080. Σύμφωνα με τα στοιχεία απογραφής 2011, διαμένουν προσωρινά 25.257 άτομα την τουριστική περίοδο, άρα ο πληθυσμός είναι συνολικά 52.337. Η δυναμική αύξηση του πληθυσμού είναι 28, 4% για την περίοδο 1991-2001 και 8, 3% για την περίοδο 2001-2011. Η διαχρονική αύξηση εισοδήματος ανά φορολογούμενο για την περίοδο 2004-2005 ήταν 20,64% ενώ για την περίοδο 2008-2009 ήταν 0,15%.

Η μέση θερμοκρασία του Δήμου Χερσονήσου είναι 12,1°C τον Ιανουάριο και 26 °C τον Αύγουστο, ενώ η μέγιστη βροχόπτωση παρατηρείται τον Ιανουάριο με 90,1 mm και η ελάχιστη τον Αύγουστο με 0,6 mm.

Στο Δήμο Χερσονήσου υπάρχουν διακριτές δύο περιοχές: η περιοχή της ακτογραμμής και της ενδοχώρας. Η κύρια πηγή εισοδήματος για τους κατοίκους της ακτογραμμής είναι ο τουρισμός, ενώ για τους κατοίκους της ενδοχώρας είναι η γεωργία και κτηνοτροφία. Οι τουριστικές υποδομές περιλαμβάνουν ξενοδοχεία υψηλών προδιαγραφών, πολυάριθμες επιχειρήσεις ενοικιαζομένων διαμερισμάτων και αυτοκινήτων, υδάτινα πάρκα, επαγγελματικό γήπεδο γκολφ, ιατρικά κέντρα, πλήρως εξοπλισμένα συνεδριακά κέντρα κ.α.

Τουριστικά αξιοθέατα περιλαμβάνουν το άθικτο φυσικό τοπίο, γραφικά χωριά, αγροτικά μουσεία, επισκέψιμες φάρμες, πολιτιστικές διαδρομές, αρχαία μονοπάτια και πλειάδα ιστορικών μνημείων και τόπων. Τα κύρια σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα Μινωικά παλάτια των Μαλίων και της Αμνισού, τους αρχαιολογικούς χώρους στο Καρφί και στο Νηρό, καθώς και πλήθος Κλασσικών, Ελληνιστικών, Ρωμαϊκών και Βυζαντινών μνημείων.

Η κεντροβαρής θέση του Δήμου Χερσονήσου στο νησί της Κρήτης, η εγγύτητα στο αεροδρόμιο «Ν. Καζαντζάκης», καθώς και το ήπιο κλίμα του, τον αναδεικνύουν σε έναν από τους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς της Ελλάδας και της Μεσογείου γενικότερα.

Στο Δήμο Χερσονήσου βρίσκονται:

- το 24,7% των ξενοδοχείων της Κρήτης
- το 36% των αφίξεων του αεροδρομίου του Ηρακλείου
- το 7% των αφίξεων της Ελλάδας
- πρόσφατα στοιχεία αναφέρουν 6.000.000 διανυκτερεύσεις ανά τουριστική σεζόν (Απρίλιος έως Οκτώβριος)

Σε μια χώρα στην οποία ο τουρισμός αποτελεί μια σημαντική συνιστώσα της εθνικής οικονομίας, είναι σημαντικό και αναγκαίο να πραγματοποιείται μια σε βάθος ανάλυση της επίδοσης των επιπτώσεών του. Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος Χερσονήσου πρωτοπορεί εφαρμόζοντας τους Δορυφόρους Λογαριασμούς. Ένας δορυφόρος λογαριασμός (Δ.Λ.) είναι ένα εργαλείο για την οργάνωση όλης της ποσοτικής πληροφόρησης που σχετίζεται και απορρέει από ένα συγκεκριμένο πεδίο παραγωγής και διάθεσης προϊόντων ή (και) υπηρεσιών, με σκοπό τη διαμόρφωση ενός συνεκτικού γνωστικού συστήματος σχετικά με τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά του υπό μελέτη πεδίου και τη διασύνδεση της ανάλυσης του με το συνολικό οικονομικό και κοινωνικό σύστημα της περιφέρειας και της χώρας. Το γενικότερο πλαίσιο και η λογική συγκρότησης των Δορυφόρων Λογαριασμών έχει ενταχθεί ως αναπόσπαστο πλέον στοιχείο του Ευρωπαϊκού Λογιστικού Συστήματος (Ε.Λ.Σ.).

Υπόβαθρο

Ποιό είναι όμως το όραμα του Δήμου Χερσονήσου σε σχέση με τους εξωτερικούς και εσωτερικούς παράγοντες που βρίσκονται στη σφαίρα επιρροής του;

Το όραμα του Δήμου Χερσονήσου, όπως αυτό καταγράφεται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο για το 2011-2014, είναι η **Ανάδειξη του σε Οικονομικό, Τουριστικό και Πολιτιστικό πόλο ανάπτυξης υιοθετώντας και εφαρμόζοντας τις βασικές αρχές βιώσιμης ανάπτυξης.**

Στις 18 Απριλίου 2011, ο Δήμος Χερσονήσου, εντάχθηκε στην πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη δημιουργία δικτύου πόλεων/περιφερειών, **το «Σύμφωνο των Δημάρχων» (Covenant of Mayors)** με κοινό σκοπό τη μάχη κατά της κλιματικής αλλαγής και την επίτευξη του στόχου 20-20-20. Το Σχέδιο Δράσεων για την Αειφόρο Ενέργεια που κατέθεσε ο Δήμος Χερσονήσου, προβλέπει μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα 25% έως το 2020. Οι

μέχρι στιγμής δράσεις που έχει αναλάβει ο Δήμος Χερσονήσου στα πλαίσια του «Συμφώνου των Δημάρχων» είναι οι εξής:

- Καταμέτρηση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με έτος βάσης το 2010
- Κατάθεση Σχεδίου Δράσεων για την Αειφόρο Ενέργεια με προβλεπόμενη μείωση εκπομπών 25%
- Συγκρότηση ομάδας έργου και λήψη διοικητικών μέτρων
- Κατάθεση προτάσεων για έργα εξοικονόμησης ενέργειας
- Συνεργασία με σχολεία και την κοινωνία των πολιτών με σκοπό την ευαισθητοποίηση των πολιτών και των μαθητών στους τομείς της περιβαλλοντικής προστασίας και της εξοικονόμησης ενέργειας.
- Συνεργασία και υπογραφή συμφώνων εθελοντικής συνεργασίας με επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα για εξοικονόμηση ενέργειας, ο οποίος καταγράφει την υψηλότερη ενεργειακή κατανάλωση στο Δήμο μας.
- Αντικατάσταση του στόλου των Δημοτικών αυτοκινήτων με υβριδικά αυτοκίνητα νέας τεχνολογίας και χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα μέχρι το 2020. Ήδη το 2011 έγινε η προμήθεια του πρώτου **υβριδικού αυτοκινήτου** της Δημοτικής Αρχής
- Ενεργειακή πιστοποίηση δημοτικών κτιρίων – σχολικών συγκροτημάτων - Διενέργεια μελετών για κατάθεση προτάσεων ώστε να αναβαθμισθούν ενεργειακά όλα τα Δημοτικά και Σχολικά κτήρια έως το 2020
- Δημιουργία helpdesk για ενημέρωση δημοτών σε ενεργειακά θέματα
- Συμμετοχή του Δήμου Χερσονήσου στην **Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας** με σκοπό την προώθηση εναλλακτικών μορφών κινητικότητας και τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που προκύπτουν από τις συμβατικές μορφές κινητικότητας
- Θέσπιση κανονισμών προμηθειών με ενσωμάτωση περιβαλλοντικών κριτηρίων
- Η ΔΕΥΑΧ είχε συμμετάσχει ως συντονιστής σε πρόγραμμα LIFE με εταίρους το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης (ΤΕΙ Κρήτης), το δίκτυο Μεσόγειος SOS (MEDSOS) και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑ Κύπρου), με τίτλο: **“From Treated Wastewater to Alternative Water Resources in Semi-Arid Regions”** με εφαρμογή στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων στη Χερσόνησο, ύψους 1.450.000 ευρώ.
- Ο Δήμος Χερσονήσου, συμμετέχει στο MEDEEA: Ενεργειακό Βραβείο σε Μεσογειακές Περιοχές. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν εννέα ευρωπαϊκές περιφέρειες από την Ελλάδα, την

Ιταλία, την Ισπανία, την Κύπρο, την Πορτογαλία, τη Μάλτα και τη Σλοβενία, καθώς και 80 Δήμοι με κοινό στόχο τη βελτίωση του τρόπου διαχείρισης της ενέργειας και τη γνωστοποίηση και ευρεία εφαρμογή των καλύτερων Ευρωπαϊκών ενεργειακών πρακτικών που αφορούν στη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε αστικό επίπεδο.

- Σύστημα ορθολογικής διαχείρισης απορριμμάτων. Οι δράσεις που υλοποιούνται σήμερα έχουν στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων, συμβατή με τις οδηγίες της ΕΕ και το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο. η ολοκληρωμένη διαχείριση έχει πρωταρχικό στόχο την συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων, από την παραγωγή έως και την τελευταία εγκατάσταση διαχείρισης.
- Η συμμετοχή όλων των νοικοκυριών σε δράσεις οικιακής κομποστοποίησης, έχει μεγάλη σημασία στο σχεδιασμό του συστήματος διαχείρισης απορριμμάτων. Με την εκτροπή του οργανικού κλάσματος στην οικιακή κομποστοποίηση, μειώνουμε την ανάγκη για αποκομιδή, μεταφορά και διαχείριση ποσοστού έως και 40 % του συνολικού βάρους των παραγόμενων απορριμμάτων.
- Επέκταση και μετατροπή του ΧΥΤΑ σε ΧΥΤΥ. Βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία ωρίμανσης του έργου επέκτασης του υφιστάμενου ΧΥΤΑ και την μετατροπή του σε ΧΥΤΥ, που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες στην νέα εποχή της διαχείρισης των απορριμμάτων. Το νέο σχεδιαζόμενο κύτταρο, θα έχει έκταση 40 στρέμματα και θα καλύπτει τις ανάγκες διάθεσης των υπολειμμάτων για 10 και πλέον χρόνια. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 4,0 εκ. € και αναμένεται να ενταχθεί στο ΠΕΠ Κρήτης.
- Στις εγκαταστάσεις του Φο.Δ.Σ.Α. Βόρειας Πεδιάδας Α.Ε. ΟΤΑ έχει κατασκευαστεί και λειτουργεί, η μονάδα ηλιακής ξήρανσης της λυματολάσπης, η οποία διαχειρίζεται την συνολική παραγόμενη ποσότητα του Δήμου Χερσονήσου. Αποτελεί την πρώτη μονάδα στην Ελλάδα, ενώ η πρακτική αυτή πρόκειται να εφαρμοστεί και από άλλους διαχειριστές.
- Αναμόρφωση του συστήματος (Pay as you throw). Ο Φο.Δ.Σ.Α. Βόρειας Πεδιάδας Α.Ε. ΟΤΑ έχει αναθέσει στο ΤΕΙ Κρήτης την εκπόνηση μελέτης, για την αναμόρφωση του συστήματος χρέωσης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, με βάση την παραγόμενη ποσότητα των απορριμμάτων με στόχο, την πρόληψη, την προώθηση της ανακύκλωσης και την διαλογή στην πηγή. Τα αποτελέσματά της θα παρουσιαστούν τον επόμενο μήνα.

Εμπειρία σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα / SUDs

Ο Δήμος Χερσονήσου έχει συμμετάσχει μέχρι στιγμής σε επτά Ευρωπαϊκά Προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα από τις Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνολικού ύψους 2.300.000 ευρώ και ως εκ τούτου διαθέτει εμπειρία στη διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Τα προγράμματα τα οποία έχει διαχειριστεί ο Δήμος Χερσονήσου είχαν σαν αντικείμενο κοινωνικά, τεχνικά, και περιβαλλοντικά θέματα. Ο Δήμος Χερσονήσου δεν διαθέτει κάποια πρότερη εμπειρία σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα σχετιζόμενα με τα Αειφόρα Συστήματα Διαχείρισης Όμβριων Υδάτων (Sustainable Drainage Systems – S.U.D.) και ως εκ τούτου το παρόν πρόγραμμα E2STORMED καθώς και το διαχειριστικό εργαλείο που θα προκύψει αναμένεται να καλύψει αυτό το κενό. Ο Δήμος Χερσονήσου, ως οργανισμός που καταναλώνει ενέργεια, ξοδεύει το 65% της ενεργειακής του κατανάλωσης στον κύκλο του νερού. Το σημαντικό σε αυτό το πρόγραμμα είναι η εξοικονόμηση ενέργειας στον κύκλο του νερού που αναμένεται να προκύψει κατά την εφαρμογή του διαχειριστικού εργαλείου, η οποία έρχεται σε συμφωνία με τη δέσμευση του Δήμου Χερσονήσου για την από κοινού αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Είναι κοινά αποδεκτό, ότι η δράση με πολυεπίπεδη διακυβέρνηση (σε επίπεδο διακρατικό, εθνικό, περιφερειακό, τοπικό) είναι αναγκαίο στοιχείο για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της μάχης κατά της κλιματικής αλλαγής. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές οφείλουν να πρωτοστατήσουν στην ανάληψη δράσης και να δώσουν το καλό παράδειγμα, δεδομένου ότι αποτελούν το επίπεδο διακυβέρνησης που βρίσκεται πλησιέστερα στους πολίτες, για να πετύχουν πόλεις ελκυστικές και βιώσιμες τόσο για τους πολίτες όσο και για τους επισκέπτες. Η επίτευξη των στόχων του Δήμου Χερσονήσου απαιτούν δικτύωση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο με άλλους Δήμους καθώς έχουμε παρόμοιους προβληματισμούς και στόχους. Ελπίζουμε ότι αυτό το πρόγραμμα θα είναι η έναρξη μιας επιτυχούς συνεργασίας με μετρήσιμα αποτελέσματα που θα βοηθήσουν τις πέντε τοπικές αρχές που συμμετέχουμε να πετύχουμε τους κοινούς μας στόχους.